

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Öt-hatásos petisörét 6 kr. Nagybőrt... Hirdetési díj: Öt-hatásos petisörét 6 kr. Nagybőrt...

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve. Egy évre 10 frt - kr. 1/2, fél évre 5 frt 50 kr. Fél évre 6 - - - - - Egy évre 10 - - - - -

A commune pestise.

A mai világnak az a jelszava; mindent en gros, gyárilag termelni. Ez elv nem csupán az iparnál hanem minden vállalatnál sőt még a kormányok és népek politikájában is hová-többé érvényre jut.

De többet mondunk.

Ez elv még az édes mitemsem tevése embeirel is nem kis tetszéssel találkozók. Hajdanában a lóköők, utonálló foszlógatók és betyárok csak amugy „kicsiny-tem” folytatták épen nem dicőreates életmódjukat s ahol 10-12 kenyérvetsetgető, sőt, illetőleg nyakát a veszélyes pályára szánta, ott már tekintélyes banda alakult meg, mely megelegetett, ha annyit összeszerezhetett, mennyiből egy magról a másikra gond nélkül élhessen.

Ezek voltak a „szegény legények”

Szerény igényű emberek megannyian, az istenadták! Szemben a jelenkor modern harminálval, kik nemzetközi consortiumot alakítanak, hogy a világtársadalmi rendszerek felőrgatásával, az emberiségnek egészen más fogalmal legyenek a tulajdonjogok felől s hogy ne a szorgalmat és ipart, hanem a nyers erőszakot koronázza siker.

Ime az en gros működő lóköők

kiknek jelenben főfészük Németország, honnan ügyesen európai szálakat pókint kerestetik ki egész Európára. Ezen nemzetközileg szervezett rablóbanda, melynek egy töredéke csak nemrég Párisnak az ujkori Athennek elhamvasztását tüzte ki heroztrati föladatait, miután Franciaországban kudarcot vallott, most más államokba igyekeznek a communismus pestisét ápitálni.

Már e napokban e pestis nálunk

háznak fővárosában Pesten is kezdett mutatkozni. Néhány jó madár - megannyian szissalans keztyűzött, frakkozott, gyszáfalá körrített ezilinderes p a n i p e r d a, napokban vettek magoknak szabadságot, ujra átkeltek a Lajtnán, hogy itt a hűsienén. - hol előbb a különféle sztrike-jait előmozdító „g r i f f” megáhusult, most kétszeres erővel lépnek föl communisticus törekvésük sikerében.

A jó madarakat azonban idejekorán

elűztek s most egyideig a hűsien elméletnek az enyim- tied közti lényeges különbség felől, melyet megérteni sehogy sem akarnának.

Nálunk a toloncozási rendszer

szabály az, mi e modern - s „gyárilag” dolgozó lóköők működését leginkább megzavarhatja s mit a hatóság legtöbb eredményel alkalmazhat.

Azonban nemcsak hazánkban, de a

távol eszakon is kezdenek működni a nemzetközi „h o s s z u j a k” rajongó apostolok.

Az orosz rendőrség heves hajtóvadászat

indított ellenök, s az általtal létrehozott strike-oknak igen draszticus módon végre az utját; jelesen ha valamelyik valaha munkabeszüntetés mutatózik, a rendőrségi közegek azonnal megjelennek az illető gyárban, tudtlatadják, hogy ha 24 óra lefolyása alatt a gyártulajdonossal kiengedkedniök nem sikerül, mindnyájukat szétlődölkre toloncozoztatják, a gyárosnak pedig: hogy igyekezze munkássú közt a munkákedvet újra föléleszteni, mert különben a gyár végkéi beszűntetjük!

Ily rendeletet hoznak astán nincs

mit tenni, mint azt, hogy egy munkásoknak alkalmas közvetítőt találni föl, hogy a rendőri fenyegetés meg ne válósulhasson, mert azt ott nagyon jól tudják, hogy a rendőrség nem érti a tréfát s kiváló eszenvedlylyel hajtja végre a felsőbbérendeleit.

Egyébiránt ideje, hogy az államok

kormányai a munkakérdésre komolyan kiterjesszék mihamarabb figyelmüket ez a törvényhozás utján is szabályozni igyekezzenek.

Nem az a legfőbb baj a munkás osztálynál,

hogy aránylag jól nem fizetnek, hanem részben az, hogy a pénznek a kényszerbankjegyek túlhalmozása folytán nincs valódi értéke, minek aztán természetesen a nagy drágaság a következése, részben pedig ama mindinkább ijesztő mérvben elharapozó fényűzés, mely immár a munkásokosztálynál is lábrakapott.

Financziális és socialis intévények

inkben keressük mi a főbajt, előbbi a hadrendezése, - utóbbi a népek célszerű iskolázása által lesz legkönnyebben elhárítható.

Mig ez nem történik, addig a „commune”

pestise hol itt hol amott üt ki, mert a nemzetközileg szervezett haramiaságnak minden államban bőven akadnak proselítái. - - -

A reichsrach képviselőháza szombati

üléseben befizette a költségvetés tárgyalását. A költségvetés valamennyi pontja - kivéve a 120,000 frta rugó rendelkezési alapot - a pénzügyi bizottság javaslata szerint fogadtatott el. Hohenwarth kivételével tehát valamennyi miniszter a rövidet huzta.

Az 1871-ik évi pénzügyi törvény a követ-

kező számokat mutatja föl: az állami kiadás tesz 345,553,940 forintot, az összes bevétel 333,949,907 forintot. E szerint 11,607,033 frt hiány mutatkozik, melynek fődőzészéről egy külön törvény által fogják intézkedni.

A pénzügyi törvény a mai (keddi) ülés-

ben fog harsmadszor fölolvastatni s hogy végleg is megszavazatik - kétséget sem szenved. A bal népv képviselője megakarja újgya újgya elnapolási, jobban mondva: a költség megadásának indítványát, de hogy ez eredménytől maradj, azt elgondolhatjuk. Azok ugyanis, kik a mult alkalommal a költségvetés megadása ellen voltak, most bizonyára nem lesznek a mellett.

- Ó- és ifju csehpárt, megegyezett

abban, hogy ha a cseh tart. gyűlésnek meg nem adják az adó és utjonc megszavazási jogot, a kiegyezésről szó sem lehet, mert ez az első feltétel.

- Az olasz parlament július 10 én fog

összeülni Rómában. A hivatalos lap már júli 1-től fogva Rómában jelenik meg.

- Vesztegzár. Brasiáliában a fekete himlő

ragály esete miatt, Oláhország dunaparti városáiban vesztegzár rendeltetett el.

A megyék szervezése.

* * * „A megyék temetése” címlet lehetne inkább adni e cikkünknek, mivel a régi híres „védőbástyák” helyett most az uralkodó többség alacsony szálmás vísköket épített.

Igy történt, hogy Ung megyében is

szervezési munkálatok előkészítésére választott bizottságra, mely 73 tagból áll, csak 15 baloldali jutott be. A 83 éves Bernáth Zaigmond azon indítványa, hogy a kérdéses törvény módosítása iránt kérvényintézés az országgyűléshez, - elejtették. A munkálatok aug. 7-ikére készitettek el.

Heves és Külső Szolnok megye

gyűlésén színté felhangzott a panasza a szérmes törvény ellen. Jelen voltak ez ülésen Csiky Sándor és Németh Albert képviselők is. A megye ujja alakítására 100 tagból álló bizottságyt alakítottak, melyben az ellenék jelentékeny részet foglal el. Általában a gyűlésen az ellenék szónokainak jutott az országn rész, az örökös főispánnak Bartakovics Béla érseknek annál fődalmasabb volt a megvétel való megvalós, mivel tisztét hajlott koránál fogva tovább nem viheti.

Somogy megye kaposvári gyűlése igen

népes volt. A baloldali itt is elvélvez híven járt el, a mennyiben kimondta a törvénynek a nemzetre való káros voltát. A szervező bizottság névsora a pártok és vidékek érdekeire való tekintettel állitott össze. A bulgyer megszüretetik a területfiosztás mielőbbi közlése iránt.

Veszprémben a kormánypart volt a

diadal. A bizottságra csak tíz baloldali választottak be. Az ellenéket az ismeretes foggyverrel a szavazással legyőzte a jobbpárt.

Tolna megyében minden pártközlelem

nélkül folyt le a szegszárdi gyűlés, érdekes hogy a főispán megnyitói beszédében maga is bevallá, hogy a megyerendezési törvénynek bizony vannak gyöngői, de hiába, az szentesítve van, felháiv azért a tagokat, hogy a gyakorlati alkalmazást irányozzák oda, hogy a rossz törvény dacára is jó közigazgatásnak legyen. Ily „meltóságos beközönlöt” után nem csoda, ha a gyűlés a legnagyobb egyetértésben folyt le, mert az ellenék mindent elvetett maga a főispán adta elő. A bizottság itt is megvázlatot, s abban pártkülönbség nélkül mindenki beenyugodott.

A pápa jubileuma Rómában.

* * * Mig a német püspökök a meggyőződés hatalmas hangján kiáltoznak a földi csallatatlanság ellen, a magyar püspökök is kiáltoznak a földi csallatatlanság ellen; az addig Rómában örömlöt eltelve ünneplik a „csodás” idót ér pápai jubileumot. Az igazság szava nem hat most a Vatikánba, melynek falai a hízelgők zajos lármájától visszhangznak.

Június 10-ika volt a pápai negyedszázados

jubileum nagy napja. Kíváncsiak lehetünk rá, hogy mit csináltak ekkor Rómában? Volt öröm és szüntetés a világi hatalom ellen; - gondolhatnók talán. Nem, mert egy távirat szavai szerint „a város tökéletesen nyugodt volt.”

Talán külső, világi befolyás következtében

uralgott e csend az emlékeztetés napon? Ó, nem. Hiszen az olasz helyes kiadta rendeletét, hogy a hívők teljes szabadsággal bocsátandók a pápa jubileum ünnepeire.

Es még a világi hatalmaktól csak lelkesedést

vehettek volna. A külföldi fejedelmektől követelek érkeztek, részint irásbeli, részint szóbeli hódoló nyilatkozatok és szerencsekívánásokat vivén ő esalhatatlanságának.

Még a szerencsétlen Franciaország

kormányai sem felejtkeztek meg a pápáról; Thiers elküldte üdvözlését. Az angol királyné ügnyűkétől adta tudtára a szent atyának, hogy ő sem felejtkezett el róla.

A mi közös birodalmunk bologitói urai

omnan a Lajtnán túlról szüntén nem mulasztották el az alkalmat, hogy eljenciket ne hangyassák ő szentsége föléibe.

Ünneplésy köntösben jelentek meg a helyi

sajtó napi terkei is. Sőt maga az olasz király - kiül ugyan nem lehet rossz néven venni - egy tábornok által jelöltet be a pápának, hogy szerencsét kíván a jubileumra.

Azért ne csodálkozunk, ha a felvilágosodni

kezdő római nép az özöz érdekekből tisztelő urak álbrómája közé oda kiállt: Érett gyümölcs vagy pápaság! le hullanod kell! A nép szava pedig isten szava!

Visszapillantás a debr. 3 osztályu polgár

iskola állapotára, kezdetül fogva.

Örvényi Vilmos tanítól. (Vége)

A tantárgyakra nézve:

a) A magyar nyelv tanítására minden osztályban hetenként 6 óráz kellene szabni s erre külön magában egy tanszékot állítani.

b) A történelem és földrajz hetenként

együtt 4 óráz veendene igénybe. A történelem ugy adatkét elő, hogy a felsőbb osztályban a tanár elbeszélése után leírják a tanítványok a történetet, s ugy tanulnak meg. Ezzel kettős céll lenne elérve. A földrajz tanítását össze kellene kötni népisimél, ipar-, kereskedelem-, természet- és pszizimél.

c) hogy az első osztályban a természet-

rajz legalább is 4 óráz tanitassék, miután 3 órával csak röviden és felületesen lehet fél év alatt a növénytant tanítani.

d) hogy a természetant a 2-ik osztályban

egészen el kell végezni, s arra egész éven át 4-5 óráz kivántatik, s így a 3-ik osztályban az egész éven 3-4 óráz természetant helyett az egész éven 3-4 óráz a vegyiant tanitassék.

e) hogy a mértant tanítása a számtanarra

volna bizáond, csak hogy ez esetben mind a 2-dik mind a 3-dik osztályban egész éven át legkevesebb 4 óráz kivántatik és ugyan 2 óráz szám-2 óráz pedig a mértant tanítására, miáltal a tantárgyaknak felvénkenti mostani cél- és észszerűen megszakítása elháríthatnék.

f) hogy az eddigi kitűzött rajztantárgyak

a II-ik és III-ik osztályban helyesek, de az 1-5-ös osztály tantárgyából ki kell ürölni az által és arczkép rajzolat, mivel ehaz nem kezdő ismeret, hanem már megszerzett kész ügyesség kivántatik. Az 1-5-ös osztály mértanti rajztantárgyát a II-ik osztályban is folytatassanak a képesség tekintetebe vételével, magasabb számmal, - a technikai rajzolásuk itt kell megvetni az alapját. - Tanitassék e szerint az 1-5-ös oszt. szabadkérajz 5, mértani rajz 2 óráz; a 2-ik oszt. szabadkérajz 7, mértani rajz 3 óráz; a III-ik osztályban szabadkérajz 3, mértani, illetoleg építészeti rajz 4, összesen 21 óráz s így 5 órával több mint jelenleg. A taneszközök megszerzésére legelőszérubb volna, ha a tanuló a felvétel alkalmával és azután fél év elején előre fizetnék bizonyos meghatározott összeget.

g) hogy a német nyelven kívül a francia

nyelv is legalább hetenként 3 óráz a 2-ik és 3-ik osztályban tanitassék.

f) hogy a válto-vámise és egyszerű

könyvvitel a 3-ik osztályban az egész éven legalább 3 óráz tanitassék.

g) hogy a magyar német szópírás a 3-ik

osztályban is tanitassék.

h) hogy a testgyakorlat is a tantárgyak

közé felvéssék.

i) hogy iskolai könyvtárról gondoskodva

legyen.

gyűlés már a legközelebbi alkalommal a polg.

iskola sorsa felett határozni, akkor más oldalról a pénzalap megvizsgálása még szükségesebb, és ha nem mutatkoznék elégségesnek, mily módon lehetne azon segíteni, mert szoriaton nem elég, hogy az ezigyben kiküldve volt bizottságya a némes város real-iskola nével ellátott iskolának elfogadására bírta, hanem itt főleg azon fontos kérdés merül fel: ha a jelenlegi polg. iskolát a kivánalmaknak megfelelő real-iskolává akarjuk átváltoztatni ki fogja annak terhet és költségét vinni. - Tudtommal a némes város csak annyit határozott ez igyben, hogy a bizottságy javaslatát elfogadja, vagyis más szavakkal: legyen az eddigi polg. iskola ezután jószervezett real-iskola, de az arra megkivántató költség pótlásáról szó sem volt.

A polg. iskoláról tett e szerény észrevé-

teleimet kénytelen valék a nyilvánosság elé bocsátani, miután az „Alföldi hírlap” igen tiszt szerkesztősége - mint említett bizottságy egyik tagja - lapjában fenerintett iskoláról oly cikket írt, mely a dolog mibenlétét nem eléggé világosan tárgyalja, mielőlfogva az avatatlank nem a kezdetben hiányos tanterv, az iskola ideiglenes állapota, a tanulókeresletése, a szülők közönbössége és a taneszközök hiánya, hanem talán az abban működő tanerők felett törhetnék el a palczát.

Debreczen 1871. jun. 12.

Külföld.

Német birodalom. Gablenz tábornok

küldetéséről a „Köln. Z.” egy bécsi levélben írja: „Gablenz báró lovassági tábornok küldetése Berlinbe hol az győztes német császár- és osztrák császár- káziirat adja át, rövid idő óta már második jele a bécsi udvar szívelyes közeledésének.”

A győzelmi ünnepléi alkalmából oly sok

kiütetés osztatott ki az érdemeket szarzett főtiszték közt, hogy azok közlése a hivatalos lapban majdnem négy teljes hasabot igénybe Molke főtábornagygyá nevezett ki. Ron grofi rangra emeltetett.

A mint Berlinbe a csapatok ünneplés

bevonulása megtörtént, tisztán megkezdődött Német- és Franciaország közt a diplomatiai összeköttetés, mely m. é. ju. 10. óta megszakít. Waldersse gróf, az új megyvis Németország részéről már megkezdett Versaillesba.

A nemzetközilek tarsulata terjedelm-

es iratot intézett a tarsulat európai és észak-amerikai összes tagjához. Ezen okmány a franciaországi politikai eseményekkel foglalkozók 1870. szeptember 4-ikétől kezdve, - minő a párisi munkások a köztársaságot kikiltották, - egész a község bukásáig. Az irat a községi elvekét hirdeti, de nem vállal solidaritást mindazert, a mi Párisban márcz. 18-dika óta máj. 28-dikáig történt; az okmány aláírta: Jung Hermann elnök, Westen John kincstárnok, Haeris György pénzügyi titkár, Hales John főtitkár, a levelező titkárak Franciaország, Németország, Hollandia, Spanyolország, Balgium, Svájc, Olaszország, Magyarország, Lengyelország, Dánia és az Egyesült-Államok részére, valamint Odger György, Lucrat B. és Motterssend W.

Berlin, jun. 18. A királyi palotában

ma adott (mintegy 700 terítéki) díszbálról a császár következőket mondta: Azen emlékek és ünneppap, mely királyi atyáimnak, - ki népét és hadseregét elenyészletlen díszességre és söha nem ismert jóléire vezette, - érez álló szobrárt az utókorbán átadódnak, a legmelyebb békében lett volna megtartandó. De a gondviselés másképp rendelkezett. Másodsor való Poroszország hivata mint akkor szövetségséval, ugy most az egész Németország egészével, ugyanazon ellenséget mely benáinkat kiülvit, leküzdeni. Győzelemről győzelemre jutottunk, eddig ismeretlen mérvben és kitartással; ennél fogva most ismét, mint akkor, a békét mellé érdemrendek díszítik. A hazában az összes osztályok mindkét néme versenyzett az alkotás-készségben. Nép és hadsereg felülmúlhatlanok a világon.

Ennél fogva poharamat emelem a hős király

emlékére, és köszönetemet fejezem ki a népek és hadseregnek. - Rövid szünet múlva a császár 2 szor is poharat emelve, ezeket mondá: Poharamat köszönetemmel a már egyesült Németországy jólétre, valamint jelenlévő és jelen nem levő uralkodóra és fejedelméire emelem.

térték vissza, hol a svájci lakban rövid pihenést

tartván, ujra hajóra szállottak. Csaknem teljes szélcsond volt; a vitorlák nem feszültek és így a „Falcon” csak lassan haladhatott, elannyira, hogy a társaságnak alig lehetne reménye késő estig Neckenwickbe érni.

Iđorvívdi és a társaságnak vidám kedély-

ben tartása ez júból Rikhard ort adott föl. - Egy kis hely a vizvonáon alól pinczél volt fen tartva; az feletti fölülegyelet Byerre volt bizva, míg a kule-s Davyál volt. Az abban felhalmozott gazdag készletet ezuttal ugyancsak igénybe vették.

A pezsgős üvegeket megszabadíták dugaszak-

iktól, a szőlő nemes nedve habzott; a bor megoldá a nyelveket, egyik elmes ötlet kergette a másikat, és senkinek sem jutott eszébe, hogy egyelevelen tréfáert nehezteljen. A gazdaszony szerepét Theda vállalta magára.

Rikhardnak parhézre látszott lenni az átal-

ános jó kedvben, pajzánkodásban való részvétél; figyelemmel kísérté Thedának minden szavát és mozdulatát, hogy meggyőződést szervezessen magának aföl, vajjon derűsége természetese vagy pedig mesterkélt. A leányka azonban ügyelt magára s szerepét oly ügyesen vitte, hogy semmi belnyugtalanás nem volt nála észrevehető. (Folytatása következik)

KUBINYI KÁLMÁN kereskedésében Debreczenben

TÁRCZA. Az amerikai hölgy. - Svéd beszély. - Irta: Zeissberg Frigyes. (Folytatás.)

Az amerikai hölgy. - Svéd beszély. - Irta: Zeissberg Frigyes. (Folytatás.)

Az amerikai hölgy. - Svéd beszély. - Irta: Zeissberg Frigyes. (Folytatás.)

Az amerikai hölgy. - Svéd beszély. - Irta: Zeissberg Frigyes. (Folytatás.)

